

[Clausager.]

Prisen skal være paa det, man sælger. De arbejder efter i Forvejen fastsatte Tal.

Det kunde i og for sig ikke gøre noget, naar der var Harmoni mellem de to Ting, naar de lignede hinanden, thi saaledes bør det være. Det vil vist ethvert fornuftigt Menneske indrømme, at hvis vi betragter Danmark som en Familiehusholdning, maa nødvendigvis de Penge, der kommer udefra for vel udført Arbejde og afgivne Produkter, deles mellem Familiemedlemmerne i Forhold til, som de arbejder, og ikke saaledes, at en skal have Løvens Part og den anden en lille bitte Smule. Men det er desværre sjældent, at de to Pristal passer helt sammen, og det er navnlig saaledes, at i opstaaende Krisetider bliver det tidt galt. Det er i og for sig meget forstaaeligt, thi alle de, der har Priserne fastlagte, ømmer sig frygtelig ved at gaa ned, det kan man godt forstaa. Det er forholdsvis lettere at faa dem til at stige i gode Tider, i daarlige Tider ømmer de sig ved at gaa den anden Vej, og saa fremkommer Misforholdet.

Derfor bliver Situationen saa alvorlig i en Krisetid, og det har vi netop det mest slaaende Eksempel paa i Øjeblikket. Man følger ikke samme Fremgangsmaade i sin Kamp for det bedst mulige Udbytte, det er jo menneskeligt, det er der ikke noget at sige til. Landbruget, Fiskeriet, de eksporterende Industriers Folk maa tage, hvad de kan faa, men ogsaa nøjes med, hvad de kan faa; de maa, hvis de vil holde Arbejdet i Gang, Produktionen i Gang, holde Markedet og lade Prisen gaa. Men de, der arbejder for Hjemmemarkedet, gør tidt det modsatte. De bærer sig tidt saaledes ad, at de holder paa Tariffer og Priser og lader Markedet gaa; saa bliver de arbejdsløse, og saa kommer de ofte med Krav om, at hele det øvrige Samfund skal understøtte dem. Det er en Væsenforskel paa de to Arbejdsmaader, paa de to Slags Erhverv, og det kan afstedkomme — og det har det gjort i Øjeblikket — de alvorligste Problemer. Jeg skal blot sige, at hvis det bliver ved at gaa i den Retning, at de Folk, der holder sig til aftalte, fastlagte Priser, til faste Lønninger, til faste Understøttelser, slaar sig sammen — og de er vel de mange eller kan let blive de mange

—, kan de, hvis de har Villie og Sind til det, meget let ved den almindelige Valgret med Loven i Haand skære en bred Rem ud af de frie Arbejderes og eksporterende Erhvervs Ryg.

Der melder sig øjeblikkelig den Tanke — den er maaske forfærdelig vanskelig at realisere, men jeg har da set Politikere i Sommer fremsætte store og betydningsfulde Tanker, om hvilke de har sagt, at de ikke kunde lade sig realisere, de var Fantasi-fostre, og jeg tillader mig noget lignende: Var det da ikke muligt at finde et Hjælpe-middel til en rimeligere Fordeling — og det hele er blot et Spørgsmaal om Fordeling af den Milliard, eller hvor meget det nu bliver, som vi faar hjem til Danmark udefra —, saaledes at man ikke, hver Gang der er Bevægelse til den ene eller den anden Side, skal have denne oprivende Kamp, dels for at komme opad og dels for at komme nedad. Var det ikke muligt, at man kunde finde saadant et Fordelingsmiddel, der kunde bevirke, at det gik roligt op og ned ganske som Kviksølvet i et almindeligt Termometer og ikke skulde slaas ned saaledes som Kviksølvet paa Lægens Termometer, for det er et ubehageligt Arbejde at komme igennem, og man kan ogsaa somme Tider faa Skaar i Fingrene, naar man har med det at gøre? Var det ikke muligt, at man kunde finde en saadan moderne Kapitelstakst? Jeg minder om, hvad der er ganske interessant at se, at Partiet Venstre efter fattig Ævne har prøvet paa det paa eet Omraade, og nu faar vi se, hvad man vil sige om det, men det er i hvert Fald en Opgave, der var værd at syle med, om det var muligt at finde et saadant Middel til at faa en rimeligere og mere broderlig Fordeling af Goderne, som vi faar hjem til Landet. Det er vel nok forstaaeligt, siger jeg, at en Del af dem, der har den faste Aftale, det bestemte Beløb, den bestemte Tarif, holder krampagtigt fast paa det. Det er menneskeligt, men det er uendelig uklogt at gøre det i det lange Løb. Det lader sig ikke gøre. Det gaar galt for de Erhverv, det gaar ud over, og dermed til sidst for hele Samfundet, det udpiner de eksporterende Erhverv til Skade for hele Samfundet.

Derfor taler Landbrugets Tillidsmænd, Landboforeningernes og Husmandsforeningernes Folk, med stor Vægt, naar de peger